

"256 Diğer Maddi Duran Varlıklar" hesabında izlenen tablo ve eski eşyaların enflasyon düzeltmesinde parasal olmayan kıymet olarak dikkate alınıp alınmayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	11395140-105[VUK-3-2801]-670927
Tarih	22.05.2024

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : E-11395140-105[VUK-3-2801]-670927

22.05.2024

Konu : Enflasyon düzeltmesinde parasal olmayan kıymet tespiti

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ile, "256- Diğer Maddi Duran Varlıklar" hesabında izlediğiniz tablo ve mağrapa, çeşme musluğu, kazan, ibrik, bakraç vb. eski eşyaların enflasyon düzeltmesi uygulamasında parasal olmayan kıymet olarak dikkate alınıp alınmayacağı hususunda Başkanlığımızdan görüş talep edilmiştir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrasında, "...

2. Bu maddenin uygulanmasında;

a) *Parasal olmayan kıymetler; parasal kıymetler dışındaki kıymetleri,*

b) *Parasal kıymetler; Türk Lirasının değerindeki değişimler karşısında nominal değerleri aynı kaldığı halde satın alma güçleri fiyat hareketlerine göre ters yönde değişen kıymetleri (Yabancı paralar da parasal kıymet olarak dikkate alınır.),*

...

İfade eder.

..." hükümleri yer almaktadır.

2023 hesap dönemi ve düzeltme şartlarının gerçekleşmesine/varlığına bağlı olarak (geçici vergi dönemleri dâhil) izleyen hesap dönemlerine ilişkin olarak enflasyon düzeltmesine tabi tutulacak mali tabloların ve 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesinin (A) fıkrası ile geçici 33 üncü maddesine göre yapılacak düzeltme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar 30/12/2023 tarihli ve 32415 (2.Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 555 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile belirlenmiş olup, söz konusu Genel Tebliğin;

- "Bilançoda düzeltme işlemine tabi tutulacak kıymetler" başlıklı 9 uncu maddesinde, "(1) ...

a) *Parasal Kıymetler: Ulusal para değerindeki değişimler karşısında nominal değerleri aynı kalan, ancak satın alma güçleri fiyat hareketlerine göre ters yönde değişen kıymetler.*

b) *Parasal Olmayan Kıymetler: Parasal kıymetler dışında kalan kıymetler, diğer bir ifade ile ulusal para değerindeki değişimlere rağmen satın alma güçleri değişmeyen kıymetler.*

...

Parasal kıymetler (parasal varlıklar ve parasal kaynaklar) enflasyon düzeltmesine tabi tutulmaz. Zira bilançoda görünen parasal kıymete ait değer, bilanço tarihi itibarıyla o kıymetin satın alma gücünü de göstermektedir. Ancak bilançoda görünen parasal olmayan kıymetlere (parasal olmayan varlıklar ve parasal olmayan kaynaklar) ait değerler, bilanço tarihi itibarıyla bu kıymetlerin satın alma gücünü gösteren değerler olmadığından, bilançonun enflasyonun etkilerinden arındırılmasını teminen parasal olmayan kıymetler enflasyon düzeltmesine tabi tutulur.

(2) *Nevi itibarıyla iktisadi işletmelere dâhil bulunan kıymetlerden parasal ve parasal olmayan kıymetler bu Tebliğ eki listelerde (EK 1 ve EK 2) yer almaktadır. Söz konusu listelerde öz sermaye kalemlerine yer verilmemekle birlikte, aksine bir hüküm olmaması ve Tebliğde bir belirleme yapılmamış olması şartıyla, bu Tebliğ uygulamasında öz sermaye kalemleri "parasal olmayan kıymet" olarak addolunur.",*

- EK-1'de yer alan 6 numaralı dipnotta parasal kıymetler, EK-2'de yer alan 8 numaralı dipnotta parasal olmayan kıymetler için "Listelerde yer alan iktisadi kıymetler, uygulayıcılar için kolaylık sağlamak üzere,

"Tek Düzen Hesap Planı"nında izlendikleri hesap kodları ile gösterilmiştir. Bu listelerde yer almayan iktisadi kıymetler mahiyet itibarıyla listelerdeki kendilerine en yakın iktisadi kıymet gibi işleme tabi tutulurlar."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Bunun yanı sıra, mezkûr Tebliğ eki (Ek 1) ve (Ek 2) listelerde yer almayan "256- Diğer Maddi Duran Varlıklar" hesabının, enflasyon düzeltmesi uygulamasında doğrudan parasal olmayan kıymet olarak kabul edilerek düzeltmeye tabi tutulması mümkün bulunmamakta olup, öncelikle bu hesapta izlenen kıymetlerin mahiyetinin belirlenmesi, diğer bir ifade ile parasal ya da parasal olmayan ayrımına tabi tutularak gerekli işlemin yapılması icap etmektedir.

Buna göre, somut durumda, şirketinizce "256- Diğer Maddi Duran Varlıklar" hesabında takip edildiği belirtilen bahse konu kıymetlerin, enflasyon düzeltmesi uygulamasında parasal olmayan kıymet olarak kabul edilmesi ve ilgili mevzuat/düzenlemeler dahilinde düzeltmeye tabi tutulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026